

„Česká pivní kultura spojuje lidi u jednoho stolu“. Ministerstvo kultury ji nyní zařadilo mezi nemateriální statky tradiční lidové kultury. Otevírá tím cestu do UNESCO

30.1.2025 - | Český svaz pivovarů a sladoven

Ministerstvo kultury zařadilo „Pivní kulturu v České republice“ na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

Nominaci, která se zakládá na společenské roli pivní kultury, vypracoval Český svaz pivovarů a sladoven ve spolupráci s odborníky. Pivní kultura se tímto krokem přiblížila k možnosti ucházet se o zápis na světový seznam UNESCO.

Zápis na seznam, jehož účelem je ochrana a rozvoj nemateriálního kulturního dědictví na území České republiky, dnes stvrdil ministr kultury Martin Baxa předáním pamětního listu do rukou zástupců pivovarníků. Ministr o zápisu rozhodl na základě doporučujícího stanoviska od Národní rady pro tradiční lidovou kulturu, která nominace posuzuje.

„Pivní kultura v České republice je živý fenomén založený na odborné i laické pospolitosti, sdílení, sdružování a předávání poznatků, symbolik a identity s výraznými znaky regionality a komunitního života. Zápis pivní kultury na národní seznam je jasným příkladem toho, jak jsou některé fenomény nehmotného kulturního dědictví vrstevnaté a zasahují širokou a různorodou komunitu lidí. Díky, že Svaz pivovarů a sladoven ČR s touto iniciativou přišel, přeji všem pečovatelům o pivní kulturu v ČR mnoho úspěchů,“ okomentoval rozhodnutí **ministr kultury Martin Baxa**.

„K české pivní kultuře patří náš národní poklad, kterým je pivo a kterému právem náleží uznání. Není totiž jen nápojem, který zažene žízeň, ale i nápojem lidské pospolitosti. Patří k národním pokladům, jakými jsou úspěšné české pivovarnictví a chmelařství. A jsem přesvědčen, že stejně jako byly předloni Žatec a krajina žateckého chmele zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO, je na úspěšné cestě k tomuto zápisu i Pivní kultura v České republice,“ řekl **ministr zemědělství Marek Výborný**.

Česká pivní kultura po staletí vznikala kolem fenoménu českého piva. Propojuje nejmenší venkovské hospůdky i velké, vyhlášené městské pivnice a restaurace, jejich hosty i hospodské. Zápis oceňuje také kultivaci krajiny v podobě pěstování chmele a ječmene, tradiční umění sládků i řemeslo výčepníků. Ve všech významných etapách dějin byla česká pivní kultura důležitou součástí setkávání lidí a výměny názorů a zásadně tak podporuje vzájemnou pospolitost. Přes všechny změny a trendy je stále živá a má své nezpochybnitelné místo i v 21. století.

Význam pivní kultury je pro Českou republiku i v současnosti obrovský, a to jak ze společenského, tak ekonomického hlediska. V zemi působí přes 550 pivovarů, přičemž pivovarnický sektor nabízí práci až 65 000 lidí a jen za rok 2023 přinesl na daních do státního rozpočtu 29 miliard korun. Češi navíc „své“ pivo skutečně milují, přes 96 % spotřebovaného piva v tuzemsku tvoří to české, moravské a slezské. Jen nepatrný zlomek tvoří to dovezené.

„Jsme hrdí na to, že se právě kultura spojená s pivem stává součástí nehmotného kulturního dědictví České republiky. Tradice vaření i jeho společenská role je něčím, co se v tuzemsku dědí z generace

na generaci. V českých hospodách vznikají celoživotní přátelství a rodí se nápady, které dávají život velkým věcem, diskutují v nich lidé, kteří by si za jiných okolností názor nikdy nevyměnili. To vše je něco, co si rozhodně zaslouží uznání a na co bychom měli být hrdí. Vidíme, že pivo skutečně dokáže spojit společnost u jednoho stolu," sdělil **výkonný ředitel Českého svazu pivovarů a sladoven Tomáš Slunečko**. „Zápis nám nyní pomůže tuto mimořádně unikátní kulturu dále udržovat, chránit a rozvíjet," dodává.

Pivovarníci vypracovali nominaci ve spolupráci s odborníky z řad sociologů, etnologů nebo historiků. Pivní kultura se zařadí po bok dalších nemateriálních statků jako jsou například slovácký verbuňk, ruční výroba skla nebo loutkářství. Zároveň navázala na její dříve zapsané součásti – na seznamu najdeme technologii plzeňského pivovarského bednářství nebo Žatec a krajinu žateckého chmele. Právě žatecké chmelařství bylo v roce 2023 zapsáno dokonce na seznam světového dědictví UNESCO. Podání nominace na národní seznam také předcházely úspěšné zápisy pivní kultury na seznamy nemateriálních kulturních statků v Plzeňském a Jihočeském kraji.

„Fenomén českého piva přesahuje jen roli potravinu. Je zakotven v řemeslné výrobě a tradičních technologiích, pěstitelství v regionech, umění výčepnictví a specifických sociálních vzorcích, které jsou pro tuto zemi unikátní. V pivovarském procesu hrají klíčovou roli producenti jako uchovávatelé zažitých postupů, výčepní jako garanti kvality a tradiční spojnice mezi výrobcí a spotřebiteli, a samotní spotřebitelé, kteří významně dotvářejí společenskou roli pivní kultury v České republice," vysvětluje **historik z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a spoluautor nominace Libor Zajíc**.

Česká republika se po Německu a Belgii stává teprve třetím evropským státem, který svou pivní kulturu označil jako nehmotné kulturní dědictví. Belgická pivní kultura byla v roce 2016 zapsána i na Reprezentační seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO).

„Netajíme se tím, že i my bychom rádi v budoucnu usilovali o zápis na seznam UNESCO. Nyní musíme prokázat, že umíme o naši pivní kulturu pečovat a rozvíjet ji a potom se uvidí," doplňuje **Slunečko**. Právě zápis na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR je nutnou podmínkou pro případný zápis na seznam UNESCO.

Podrobnější informace o české pivní kultuře a aktuální zprávy s ní spojené naleznete na oficiálním webu projektu www.pivnikultura.cz.

<https://ceske-pivo.cz/tz2025/ceska-pivni-kultura-spojuje-lidi-u-jednoho-stolu-ministerstvo-kultury-ji-ny-ni-zaradilo-mez-nematerialni-statky-tradicni-lidove-kultury-otevira-tim-cestu-do-unesco>